

PODOBY UKRAJINSKÉ KULTURY 2023

Podoby ukrajinské kultury - týden 14.

13.4.2023 - | Ministerstvo kultury ČR

Rusové od začátku totální invaze na Ukrajinu poškodili 1300 budov kulturní infrastruktury, 505 z nich bylo zcela zničeno. Nejvíce utrpěly klubovny a komunitní centra, které tvoří 47% poškozených budov. Kromě toho bylo ostřelováním poškozeno více než 500 památek kulturního dědictví Ukrajiny [<https://bit.ly/3ljXmJl>].

Ztráty kultury na Ruskem okupovaném území Ukrajiny není možné v současné době přesně vypočítat – do svobodného světa se dostávají jen útržkovité informace o Rusy vyrabovaných muzeích a spálených knihovních fondech, stejně jako o zmizelých soukromých uměleckých sbírkách. Předběžně se hovoří o desítkách tisíc ukradených kulturních předmětů. Některé z nich se postupně daří vracet zpět na Ukrajinu [<https://bit.ly/3YXXOKT>], některé však budou také nenávratně ztraceny.

Ukrajinská kultura projevuje mimořádnou odvahu a odhodlání. Nehledě na těžké zkoušky, kterými prochází její tvůrci, žije dále a pomáhá udržet v ukrajinském lidu zdravý bojový duch. Ukrajinští umělci se nejen snaží svou tvorbou pomoci domácímu publiku vypořádat se s traumaty války, ale zároveň šíří povědomí o své zemi v zahraničí, a to doslova na všech kontinentech.

MKČR bude pravidelně každý týden ve spolupráci s Tetianou Okopnou přinášet zprávy z ukrajinské kultury, jako důkaz, že ukrajinská kultura žije ve své rozmanitosti, že se nevzdala a nepodlehla.

Podoby ukrajinské kultury - týden 14.

Do 18. dubna probíhá v pražské galerii Lapidárium umělecká výstava Ukrajinské obrození. Umělecký projekt představuje díla ukrajinských umělců jakožto jsou Volodymyr Harbuz, Oksana Fursa, Serhiy Popov, Vitaliy Vlasenko, Volodymyr Kamynin a další. Výstava zahrnuje malbu, sochařství, fotografie a další média.

Více informací na stránce @Art-embassy EU.

Ukrajina a UNESCO

Historická ukrajinská města hledají záchranu před ruskými bombami u UNESCO. Generální ředitelka světové organizace UNESCO Audrey Azoulay navštívila začátkem dubna Ukrajinu. Kromě Kyjeva se podívala také do severoukrajinského Černihivu, kde se setkala i s prezidentem Volodymyrem Zelenským.

Ukrajina usiluje o zapsání historického centra Černihivu na seznam ohroženého světového dědictví UNESCO. V jednom z nejstarších ukrajinských měst se nachází významné sakrální památky od velmi cenných kostelů z 11. století až po ukrajinské baroko a empír. Ruská invaze značně poškodila městskou infrastrukturu. Bohužel došlo i ke zničení několika architektonických památek.

Loni bylo na seznam světově významných památek přidáno historické centrum jihoukrajinské Odesy. Město se tak dostává pod posílenou ochranu mezinárodního společenství.

Podle zprávy UNESCO vyplývá, že rok války Ruska proti Ukrajině způsobil kulturnímu dědictví

napadené země škody za 2,6 miliardy dolarů (asi 56 miliard korun). K 5. dubnu 2023 UNESCO ověřilo, že od 24. února 2022 bylo poškozeno 250 ukrajinských památek - 108 sakrálních budov, 21 muzeí, 90 budov historického a/nebo uměleckého významu, 19 soch a 12 knihoven.

Zdroje:

Prezident Volodymyr Zelenskyj:

<https://www.president.gov.ua/news/na-chernigivshini-prezident-ukrayini-proviv-zustrich-iz-gene-82069>

UNESCO: <https://www.unesco.org/en/ukraine-war>

France24:

<https://www.france24.com/en/live-news/20230403-invasion-damages-2-6-bn-worth-of-ukraine-s-heritage-culture-un>

Mavka. Strážkyně lesa patří mezi pětici nejnavštěvovanějších premiér letošního jara ve Francii

Ukrajinský animovaný snímek *Mavka. Strážkyně lesa* režiséra Oleksandra Rubana je mezi pěti nejnavštěvovanějšími filmovými premiérami Francie letošního jara. U francouzských diváků byla Mavka dokonce úspěšnější než americký superhrdinský film *Shazam! Hněv bohů*. Ke 3. dubnu bylo v zemi prodáno 160 827 vstupenek na ukrajinskou animaci.

Velký úspěch sklídila animace také na Ukrajině a již se stala nejnavštěvovanějším filmem s nejvyššími tržbami za posledních třicet let.

Film se má promítat ve více než dvaceti zemích světa včetně České republiky. Práce nad filmem trvala sedm let.

Zdroje: Ukrajinská státní filmová agentura:

<https://www.facebook.com/ukrainefilmagency/posts/pfbid0hN3h51sjqniPihMJhNnHhJ4opkK8zAPBeJLhvr8f66dZyf33UCWrF15J3hQWmfW3l>

Mezinárodní podpora Ukrajiny nepolevuje

Americký spisovatel Stephen King, který již několikrát veřejně vyzval k podpoře Ukrajiny, napsal dne 7. dubna ve svém Twitteru, „Mějte Ukrajinu ve svých srdcích a myšlenkách. Nepodporujte appeasery, kterým na ni nezáleží“.

Rocková kapela Scorpions doufá, že po válce zahraje mírový koncert ve vítězném Kyjevě. Oznámil to vokalista Klaus Meine německému deníku *Berliner Kurier*. „Doufám, že až skončí válka, budeme mít koncert na Majdanu v Kyjevě. Nemyslím si, že budeme znovu koncertovat v Rusku. Aspoň ne v dohledné budoucnosti. Je to smutné, ale měli bychom odnášet ponaučení i ze současnosti“, uvedl Klaus Meine.

Kapela Scorpions upravila text své písně *Wind of Change* (Vítr změn) tak, aby již neromantizoval Rusko, ale obsahoval poselství solidarity s Ukrajinou.

Zdroje:

Stephen King: <https://twitter.com/StephenKing/status/1644146041086771200?s=20>

Berliner Kurier:

<https://www.berliner-kurier.de/berlin/nie-wieder-russland-scorpions-saenger-klaus-meine-sagt-ich-se-he-nicht-dass-wir-noch-einmal-in-russland-auftreten-werden-li.334322>

Sochy Beatles oblékly vyšívanky

Sochy čtyř hudebníků z legendární kapely Beatles na nábřeží řeky Mersey v Liverpoolu budou po celý duben mít na sobě „vyšívanky“, tj. vyšívané košile, které jsou součástí ukrajinského lidového kroje. Převlečení se uskutečnilo v rámci příprav k letošní soutěži Eurovize. I když loňskou soutěž vyhrála ukrajinská kapela Kalush, vzhledem k probíhající ruské agresi se finále Eurovize nebude konat v Kyjevě, ale v Liverpoolu.

Město již ohlásilo dvoutýdenní britsko-ukrajinský festival, který potrvá od 1. do 14. května. Představí 24 hudební projekty, které vznikly v kolaboraci umělců obou zemí. Nejočekávanější událostí je uvedení nového alba *QIRIM* krymskotatarské zpěvačky Jamaly v doprovodu symfonického orchestru BBC.

Velké finále Eurovize se má konat 13. května. Ukrajinu bude letos prezentovat kapela TVORCHI se skladbou Ocelové srdce (Heart of Steel). Současně by se festivalová oslava měla konat i v Kyjevě, pokud to bezpečnostní situace umožní.

Zdroje:

Ministr kultury Oleksandr Tkachenko:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=6203182919749258&set=a.337473642986911>

Apostrophe.ua:

<https://apostrophe.ua/ua/article/lime/learn/2023-04-07/vyiglyadit-luchshe-chem-kogda-libo-pamyatnik-the-beatles-v-britanii-odeli-v-vyishivanki-k-evrovideniyu/51457>

V řadách ukrajinské armády bojují proti ruskému nepříteli stovky ukrajinských umělců. Mnoho z nich se již bohužel nikdy ke svému původnímu řemeslu nevrátí.

5. dubna zahynul v bojích proti ruským okupantům v Doněcké oblasti dirigent a režisér Kyjevské národní opery Kostantyn Starovyckij.

Narodil se v 1982 v ukrajinském Chersonu. Vystudoval Kyjevskou hudební akademii. Pro Kyjevskou operu připravil úspěšnou inscenaci opery *Rita* italského skladatele Gaetana Donizetti. Stojí taky za ukrajinským překladem a zdařilou inscenací Rossiniho *Manželství na směnku*.

Starovyckij vyměnil operní scénu za válečné zákopy po eskalaci ruské agresi. Účastnil se bojů za osvobození Kyjevské a Charkovské oblasti, v posledních měsících byl nasazen do obrany města Kramatorsk.

Sbor Kyjevské opery nazval smrt kolegy „nenávratnou ztrátou pro ukrajinskou kulturu“.

Zdroje:

Kyjevská opera:

<https://www.facebook.com/KyivOperaTheatre/posts/pfbid02WWT6btD43BsuS6aBQ6rDj6ppuopK4GiVvQbBJ4jWc4i7cfHUwdSn5MAXtP4HHiutl>

Ukrajinská pravda: <https://life.pravda.com.ua/culture/2023/04/6/253697/>

V neděli 10. dubna se ve Lvově rozloučili s ukrajinským teoretikem umění, kurátorem, překladatelem, filosofem a esejistou Jevhenem Hulevyčem, který

padl hrdinskou smrtí v bojích o město Bachmut.

47-letý Jevhen Hulevyč byl ředitelem Centra humanitních studií Lvovské národní univerzity. Přeložil do ukrajinštiny řádu významných knih z kulturologie, inicioval a realizoval nespočet výstav a kulturních projektů.

I když byl celý dospělý život přesvědčeným pacifistou, po eskalaci ruské války proti Ukrajině vstoupil do ukrajinské armády. Sloužil v 46. aeromobilní brigádě výsadkových vojsk.

Čest jejich památce!

Zdroje:

Svaz ukrajinských spisovatelů: <https://nspu.com.ua/novini/dobro-tvorec-ievgen-gulevich/>

Suspilne: <https://suspilne.media/440574-u-lvovi-poprosautsa-iz-zahisnikom-evgenom-gulevicem/>

<https://www.mkcr.cz/novinky-a-media-cs-4/5181cs-podoby-ukrajinske-kultury-2023>